

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ 2026
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Τα οφέλη στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών από την παρουσία ενός ζώου στο σπίτι

Πληθώρα ερευνών καταδεικνύουν με τον πιο emphaticό τρόπο ότι η παρουσία ενός ζώου στη ζωή του παιδιού μπορεί να συμβάλει θετικά στην υγιή ψυχοσυναισθηματική του ανάπτυξη.

Τα παιδιά από πολύ μικρά ενδιαφέρονται για τα ζώα και κοντά τους ανακαλύπτουν ένα ζωντανό παιχνίδι, μόνιμα διαθέσιμο να τρέξει και να πηδήσει, γεγονός που τα χαροποιεί και τα ενθουσιάζει. Πολλές φορές παρατηρούμε τα παιδιά να τρέχουν χαρούμενα πίσω από τα περιστέρια ή να προσπαθούν να αγκαλιάσουν τρυφερά ένα σκυλάκι ή μια γατούλα που συναντούν στο δρόμο. Είναι γεγονός ότι από τη στιγμή που το παιδί αποκτήσει ένα ζώο, το εντάσσει στην καθημερινότητά του, γίνεται ο συνοδοιπόρος του στο παιχνίδι και το παιδί αρχίζει σταδιακά να κατανοεί την αξία της υπευθυνότητας σε ό,τι έχει να κάνει με τη φροντίδα του.

Επιπλέον, το παιδί παρατηρεί ότι όπως το ίδιο έτσι και ο καινούριος φίλος του έχουν τις ίδιες βασικές ανάγκες (πείνα, δίψα κ.λπ.). Κοντά στον καινούργιο αυτό φίλο το παιδί μαθαίνει τον κύκλο της ζωής. Παρακολουθεί την ανάπτυξή του, τη συμπεριφορά του, την αναπαραγωγική διαδικασία, τη γέννηση, την αρρώστια και το θάνατό του. Του δημιουργούνται, όπως είναι φυσικό, ερωτήματα και προβληματισμοί που οι γονείς του καλούνται να του απαντήσουν άμεσα και με ειλικρίνεια, προκειμένου να το βοηθήσουν να κατανοήσει ορισμένα πράγματα.

Η επαφή με κάποιο ζώο είναι για όλους τους ανθρώπους μια ανακουφιστική και συχνά «λυτρωτική» εμπειρία. Για τα παιδιά ειδικότερα η επαφή με τα ζώα αποτελεί συχνά μια υγιή διέξοδο της αποφόρτισης των δυσάρεστων συναισθημάτων τους. Και αυτό συμβαίνει γιατί το ζώο είναι ο υπομονετικός ακροατής που δε βρίσκει καμία ιστορία ανιαρή ή πληκτική και ακούει τα πάντα με ένα νιαούρισμα ή ένα κούνημα των αυτιών του που φανερώνει ότι η ιστορία τού άρεσε. Η επιθυμία των περισσότερων παιδιών να αποκτήσουν ένα ζώο σχετίζεται κυρίως με την ανάγκη τους να αγαπήσουν και να γίνουν αποδεκτά άνευ όρων. Και τα ζώα όμως, από τη δική τους πλευρά, αγαπούν και αφοσιώνονται στα παιδιά, επειδή και εκείνα τους φέρονται τόσο αυθόρμητα και αγνά.

Επίσης, τα πολλά ευχάριστα συναισθήματα που βιώνει το παιδί χάρη στο κατοικίδιό του, του δίνει την αίσθηση ότι αξίζει, του χαρίζει αυτοπεποίθηση και ενδυναμώνει την εικόνα που έχει για τον εαυτό του. Μάλιστα, σε σοβαρά γεγονότα της ζωής της οικογένειας έχει αποδειχθεί ότι η ύπαρξη ενός κατοικίδιου βοηθάει πολύ στην αποδοχή και αντιμετώπιση της κατάστασης. Το παιχνίδι, επίσης, που είναι συνεχές μεταξύ παιδιού και κατοικίδιου, καλλιεργεί σε μεγάλο βαθμό την επινοητικότητα και δημιουργικότητα του παιδιού, υποβοηθώντας και τη γνωστική του ανάπτυξη.

Σε κάθε περίπτωση οι γονείς, προτού αποφασίσουν να αποκτήσουν ένα ζώο, θα πρέπει να σκεφθούν ορισμένα πρακτικά ζητήματα όπως π.χ. τις συνθήκες διαμονής του, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, την ηλικία και την προσωπικότητα του παιδιού τους. Να είναι και οι ίδιοι συναισθηματικά έτοιμοι για την είσοδο ενός ζώου στην οικία τους. Χρειάζεται ακόμα να εξηγήσουν στο παιδί ότι το ζώο δεν είναι παιχνίδι, όπως για παράδειγμα το χνουδωτό αρκουδάκι του. Χρειάζεται σεβασμό και κατανόηση, όπως και κάθε άλλος σύντροφος στο παιχνίδι του. Το παιδί θα πρέπει να κατανοήσει με σαφήνεια ότι η συμβίωση με ένα ζώο συνεπάγεται πέρα από τη συντροφιά και το παιχνίδι και κάποιες συγκεκριμένες υποχρεώσεις.

(Ιωάννης Κυργιόπουλος, κείμενο από το διαδίκτυο, διασκευή)

Α΄ ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Στις ερωτήσεις 01 έως και 10 να επιλέξετε **μία (1) μόνο από τις τέσσερις (4) δυνατές απαντήσεις**. Για κάθε ερώτηση που θα επιλέξετε τη σωστή απάντηση και μόνο γι' αυτή, θα βαθμολογηθείτε **με δύο (2) μονάδες**.

01. Σύμφωνα με το κείμενο ισχύει ότι:

- A. τα ζώα εκδηλώνουν παροδικά τη διάθεσή τους να παίζουν με τα παιδιά.
- B. πολλά ζώα εμφανίζονται μέσα σε ηλεκτρονικά παιχνίδια που παίζουν τα παιδιά.
- Γ. οι ανάγκες για τη διαβίωση του ζώου διαφοροποιούνται σε σχέση με αυτές του ανθρώπου.
- Δ. τα συναισθήματα που αναπτύσσονται μεταξύ παιδιού και ζώου είναι αμοιβαία.

02. Σύμφωνα με το κείμενο δεν ισχύει ότι:

- A. σε δύσκολες οικογενειακές καταστάσεις η ύπαρξη κατοικίδιου συντελεί στη συνειδητοποίηση και αντιμετώπιση αυτών των καταστάσεων.
- B. το παιχνίδι μεταξύ ζώου και παιδιού επιβαρύνει τις γνωστικές δεξιότητες του παιδιού.
- Γ. οι γονείς χρειάζεται να σκεφτούν εκ των προτέρων τις συνθήκες διαβίωσης ενός ζώου στο σπίτι.

Δ. τα συναισθήματα που εκδηλώνει το ζώο προς το παιδί βοηθούν το παιδί να έχει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση.

03. «Το παιχνίδι, επίσης, που είναι συνεχές μεταξύ παιδιού και κατοικίδιου, καλλιεργεί σε μεγάλο βαθμό την επινοητικότητα»: με ποια λέξη μπορούμε να αντικαταστήσουμε τη λέξη «επινοητικότητα»;

- A. συντροφικότητα
- B. ευρηματικότητα
- Γ. δραστηριότητα
- Δ. επιμέλεια

04. Ποια από τις παρακάτω λέξεις ανήκει στην ίδια οικογένεια με το β' συνθετικό της λέξης «αποδειχθεί»;

- A. διδαχή
- B. δεξαμενή
- Γ. αναπόδεικτος
- Δ. ευπρόσδεκτος

05. Η λέξη «αγνά» στην πρόταση «επειδή και εκείνα τους φέρονται τόσο αυθόρμητα και αγνά» είναι γραμματικά:

- A. επίθετο
- B. ουσιαστικό
- Γ. επίρρημα
- Δ. μετοχή

06. «του χαρίζει αυτοπεποίθηση»: σε ποια πτώση βρίσκεται η υπογραμμισμένη λέξη;

- A. Γενική ενικού
- B. Ονομαστική ενικού
- Γ. Αιτιατική ενικού
- Δ. Κλητική ενικού

07. «Η επιθυμία των περισσότερων παιδιών να αποκτήσουν ένα ζώο σχετίζεται κυρίως με την ανάγκη τους να αγαπήσουν και να γίνουν αποδεκτά άνευ όρων»: να χαρακτηρίσετε συντακτικά την υπογραμμισμένη λέξη.

- A. Αντικείμενο
- B. Επιθετικός προσδιορισμός
- Γ. Επιρρηματικός προσδιορισμός

Δ. Κατηγορούμενο

08. «έχει αποδειχθεί ότι η ύπαρξη ενός κατοικίδιου βοηθάει πολύ στην αποδοχή και αντιμετώπιση της κατάστασης»: τι είδους είναι η δευτερεύουσα πρόταση που υπάρχει στο απόσπασμα και ποιος είναι ο συντακτικός ρόλος της;

- A. Δευτερεύουσα ειδική ως υποκείμενο
- B. Δευτερεύουσα αναφορική ως υποκείμενο
- Γ. Δευτερεύουσα ειδική ως αντικείμενο
- Δ. Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική ως υποκείμενο

09. «Πολλές φορές παρατηρούμε τα παιδιά...»: πώς σχηματίζεται το β' πληθυντικό πρόσωπο του υπογραμμισμένου ρήματος στην προστακτική έγκλιση του αορίστου ενεργητικής φωνής;

- A. παρατηρείστε
- B. παρατηρίστε
- Γ. παρατηρηθείτε
- Δ. παρατηρήστε

10. Ποιο από τα παρακάτω μέρη του λόγου, όπως χρησιμοποιούνται μέσα στο κείμενο, διαφέρει από τα υπόλοιπα;

- A. θετικά
- B. άμεσα
- Γ. ειδικότερα
- Δ. πρακτικά

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Μεγαλώνοντας «πράσινα» παιδιά

Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε για τα παιδιά μας είναι να τα μάθουμε να νοιάζονται για το περιβάλλον. Το να μεγαλώσουμε «πράσινα» παιδιά μπορεί να είναι μία ακόμα διασκεδαστική δραστηριότητα μέσα στη μέρα για εκείνα και για εμάς. Άλλωστε, δίνοντας σε ένα παιδί τη δυνατότητα να προσφέρει στο περιβάλλον, το βοηθάμε να αισθανθεί ότι μπορεί να καταφέρει ακόμα και να σώσει τον πλανήτη.

Τα περισσότερα παιδιά σήμερα δε γνωρίζουν από πού προέρχεται το φαγητό που τρώνε. Δεν ξέρουν αν η ντομάτα προέρχεται από δέντρο ή από το έδαφος, γιατί δεν έχουν δει ποτέ πώς η ντομάτα μεγαλώνει! Μπορούμε, λοιπόν, να αξιοποιήσουμε την

ώρα του γεύματος για να μιλήσουμε στα παιδιά μας σχετικά με την προέλευση κάθε τροφής και τον τρόπο παραγωγής της. Εξηγώντας τους ότι η γη είναι αυτή που βγάζει τις τροφές και ο ήλιος μαζί με το νερό και τον αέρα συμβάλλουν σε αυτή τη διαδικασία, τα βοηθάμε να συνδέσουν τον εαυτό τους και τον δικό τους τρόπο ζωής με το ευρύτερο περιβάλλον.

Επιπλέον, το θέμα της ανακύκλωσης μπορεί για εμάς να είναι αδιάφορο ή ακόμα και βαρετό, για τα παιδιά όμως αποτελεί ένα ενδιαφέρον παιχνίδι. Ίσως να μη φανταζόμασταν πόσες ώρες μπορεί να μείνει απασχολημένο ένα νήπιο χωρίζοντας το χαρτί από το πλαστικό, μέχρι που είδαμε την κόρη μας να το κάνει. Αν το παιδί μας είναι μεγαλύτερο σε ηλικία, μπορούμε να προσελκύσουμε το ενδιαφέρον του ζητώντας του να περιορίσει τον όγκο των συσκευασιών (π.χ. πιέζοντας τα πλαστικά μπουκάλια ή διπλώνοντας τα χάρτινα κουτιά) ή ενθαρρύνοντάς το να συγκεντρώνει τους καμένους λαμπτήρες ή τις χαλασμένες μικροσυσκευές του σπιτιού και στη συνέχεια να τα πηγαίνουμε μαζί στα ειδικά σημεία ανακύκλωσης.

Στα παιδιά αρέσει να κάνουν διαφορετικά πράγματα από τα συνηθισμένα. Πώς θα αντιδράσουν, λοιπόν, αν την επόμενη φορά που φάνε την μπανάνα τους τα παρακινήσουμε, αντί να πετάξουν τη φλούδα στα σκουπίδια, να τη ρίξουν στη γλάστρα; **Μάλλον** θα ενθουσιαστούν! Μετά, μπορούμε να τους εξηγήσουμε πώς τα υπολείμματα τροφών μπορούν να γίνουν εξαιρετικό λίπασμα για τα φυτά και - γιατί όχι; - να ξεκινήσουμε μαζί τους και κομποστοποίηση.

Ο ρυθμός που μεγαλώνουν τα παιδιά είναι συγκλονιστικός. Μέσα σε λίγους μήνες αλλάζουν νούμερο παπουτσιού και το καινούργιο τους μπουφάν είναι πλέον «βαφτιστικό». Μια καλή ιδέα για να αφήσουμε τις ντουλάπες μας να αναπνεύσουν και να δώσουμε στα παιδιά μας μια ιδέα του τι σημαίνει ο όρος «επαναχρησιμοποιώ» είναι να ξεχωρίζουμε μαζί τους ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα ρούχα, τα παπούτσια και τα παιχνίδια που δε χρειάζονται πλέον και να οργανώνουμε ανταλλακτικά παζάρια με συγγενείς και φίλους. Έτσι, όταν το παιδί θα δει το μικρό του ξαδερφάκι να φοράει τη ζακέτα του, θα νιώσει στην πράξη πώς είναι να προσφέρεις σε ένα αντικείμενο μια «δεύτερη ζωή», επιμηκύνοντας έτσι τον κύκλο ζωής του.

Ότι **όμως** και να λέμε στα παιδιά μας, τελικά κάνουν αυτά που βλέπουν και όχι όσα ακούνε. Οι διδακτικές, λοιπόν, ιστορίες ή το «κήρυγμα» σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος δεν αρκούν. Το πιο σημαντικό είναι να τους δίνουμε καλό παράδειγμα με τις πράξεις μας. Για να μάθουν να κλείνουν τη βρύση όσο βουρτσίζουν τα δόντια τους, πρέπει **προηγουμένως** να έχουν δει εμάς να το κάνουμε ή να έχουν παρατηρήσει ότι πλένουμε τα πιάτα μέσα σε μια λεκάνη με νερό και όχι αφήνοντας το νερό να τρέχει, ενώ τα ξεπλένουμε. **Συμπερασματικά**, αν αλλάξουμε εμείς στάση απέναντι στο περιβάλλον, είναι βέβαιο ότι θα μας ακολουθήσουν και τα παιδιά μας.

Β΄ ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Στις ερωτήσεις 11 έως και 20 να επιλέξετε **μία (1) μόνο από τις πέντε (5) δυνατές απαντήσεις**. Για κάθε ερώτηση που θα επιλέξετε τη σωστή απάντηση και μόνο γι' αυτή, θα βαθμολογηθείτε **με τρεις (3) μονάδες**.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

11. Ποιο από τα παρακάτω αληθεύει σύμφωνα με το κείμενο;

- A. Τα παιδιά αποσυνδέουν τον εαυτό τους από το περιβάλλον γνωρίζοντας για τις τροφές.
- B. Η ενασχόληση με οικολογικά ζητήματα ενδέχεται να είναι μια δραστηριότητα που προκαλεί πλήξη σε όλους.
- Γ. Συχνά τα παιδιά δε γνωρίζουν την προέλευση των τροφίμων.
- Δ. Η ώρα του γεύματος δεν είναι κατάλληλη για συζητήσεις σχετικά με τις τροφές.
- E. Το ζήτημα της ανακύκλωσης είναι ιδιαίτερα βαρετό για τα παιδιά.

12. Ποιο από τα παρακάτω αληθεύει σύμφωνα με το κείμενο;

- A. Τα υπολείμματα των τροφών δε χρειάζεται να αξιοποιούνται με διαφορετικό τρόπο.
- B. Τα παιδιά που φορούν μεταχειρισμένα ρούχα συχνά δε νιώθουν άνετα με αυτό.
- Γ. Τα παιδιά πάντα αξιοποιούν όσα ακούνε από τους γονείς τους.
- Δ. Τα παιδιά δυσαρεστούνται, όταν βγαίνουν από το κανονικό τους πρόγραμμα.
- E. Ο συντάκτης του κειμένου θεωρεί ότι οι γονείς πρέπει να αποτελούν για τα παιδιά τους παράδειγμα προς μίμηση σχετικά με τη δημιουργία οικολογικής συνείδησης.

13. Το υπογραμμισμένο στο κείμενο ρήμα «παρακινήσουμε» με ποιο από τα παρακάτω ρήματα δεν έχει παρόμοια σημασία;

- A. ωθήσουμε
- B. παροτρύνουμε
- Γ. κεντρίσουμε
- Δ. αποτρέψουμε
- E. ενθαρρύνουμε

14. «Μια καλή ιδέα για να αφήσουμε τις ντουλάπες μας να αναπνεύσουν...»: να αναγνωρίσετε το σχήμα λόγου που υπάρχει στο χωρίο αυτό.

- A. παρομοίωση

- B. αντίθεση
- Γ. υπερβολή
- Δ. προσωποποίηση
- Ε. ειρωνεία

15. «να δώσουμε»: το ρήμα στο γ' ενικό πρόσωπο του συντελεσμένου μέλλοντα στην οριστική έγκλιση και στην παθητική φωνή είναι:

- A. θα έχει δώσει
- B. θα έχει δοθεί
- Γ. έχει δοθεί
- Δ. θα έχει δωθεί
- Ε. θα είχε δοθεί

16. «Δεν ξέρουν αν η ντομάτα προέρχεται από δέντρο ή από το έδαφος, γιατί δεν έχουν δει ποτέ πώς η ντομάτα μεγαλώνει»: να αναγνωρίσετε τα είδη των προτάσεων με τη σειρά που εμφανίζονται στην παραπάνω περίοδο λόγου.

- A. κύρια-πλάγια ερωτηματική-αιτιολογική-πλάγια ερωτηματική
- B. κύρια-υποθετική-αιτιολογική-ειδική
- Γ. πλάγια ερωτηματική-υποθετική-αιτιολογική-κύρια
- Δ. πλάγια ερωτηματική-πλάγια ερωτηματική-αιτιολογική-κύρια
- Ε. κύρια-υποθετική-αιτιολογική-κύρια

17. «Το πιο σημαντικό είναι να τους δίνουμε καλό παράδειγμα με τις πράξεις μας»: το υπογραμμισμένο ρήμα είναι:

- A. μεταβατικό δίπτωτο
- B. αμετάβατο
- Γ. μεταβατικό μονόπτωτο
- Δ. αποθετικό
- Ε. συνδετικό

18. «να τους δίνουμε καλό παράδειγμα με τις πράξεις μας»: ποιος είναι ο υπερθετικός βαθμός της υπογραμμισμένης λέξης;

- A. μέγιστο
- B. άριστο
- Γ. ελάχιστο
- Δ. περισσότερο
- Ε. καλύτερο

19. Ποια από τις παρακάτω λέξεις (οι οποίες εμφανίζονται στο κείμενο με έντονα γράμματα) δηλώνει προσθήκη;

- A. Επιπλέον
- B. Μάλλον
- Γ. όμως
- Δ. προηγουμένως
- E. Συμπερασματικά

20. Ποια από τις παρακάτω λέξεις δεν ανήκει στην ίδια οικογένεια με το β' συνθετικό της λέξης «υπολείμματα»;

- A. διάλειμμα
- B. ελλιπής
- Γ. έκλειψη
- Δ. υπόλοιπο
- E. περίληψη

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ 2026

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ				
Α΄ ΟΜΑΔΑ			Β΄ ΟΜΑΔΑ	
01	Δ		11	Γ
02	Β		12	Ε
03	Β		13	Δ
04	Γ		14	Δ
05	Γ		15	Β
06	Γ		16	Α
07	Δ		17	Α
08	Α		18	Β
09	Δ		19	Α
10	Δ		20	Ε